

Над шумним гірським потоком, на зеленій поляні серед ліса стояли шатри ловців, курили ся раз-у-раз величезні огнища, де ви-сіли та гаках кітли, обертали ся рожни, де варилось і пеклось м'ясиво вбитої дичини для гостей. Нинішній, останній день ловів мав бути посвячений самому головному, та zarazом і найбільше небезпечному ділу — ловам на медведів.

На стрімкім пригірку відділенім від інших страшними дебрами, порослім густо величезними буками та смереками, покритім ломами й обвалищами дерев, було від давна головне левовище медведів. Тут, як твердив тухольський провідник, молодий гірняк Максим Беркут, гніздила ся медведяча матка. Відсидикі звірі розносили пострах на цілу околицю і на всі полони-ни. І хоч нераз удавалось сьмілим вівчарям забити одного або другого стрілами та топорами, або завабити під сліп, де йому ломала крижі важка колода, спадаючи вниз, — то все таки чи-сло їх було надто велике, щоб із того була значна полекша для околиці. То й не диво, що коли новоприбулий боярин Тугар Новк оповістив Тухольцям, що хотів би зробити великі лови на медведів і просить дати йому провідника, вони не тільки дали йому на провідника першого удалця на всю тухольську верхо-вину, Максима Беркута, сина тухольського бесідника, Захара, але крім того вирядили з власної волі цілий відділ пасемців з луками й ратищами для помочи зібраним боярам. Ціла та гро-мада мала обступити медведяче левовище і очистити його дора-зу від поганого зьзіря.

Від самого досьвіта в ловецькім таборі великий рух і трі-вожне дожиданє. Боярські слуги від півночи звивали ся, приго-товляючи для гостей їду на цілий день, наповнюючи шипучим медом і яблочником подорожні боклагі. Тухольські пасемці й собі готовились острячи ножі та тесаки, обуваючи міцні жубро-ві постолі і складаючи в невеличкі дорожні бисаги печене мя-со, паляниці, сир і все, що могло понадобится в цілоденній трудній переправі. Максим Беркут, який аж нині, супроти най-важнійшого і найтяжшого діла почув себе вповні самим собою, вповні начальником сеї невеличкої армії, заряджував з правди-во начальницькою уважливістю й повагою все, що належало до діла, нічого не забуваючи, ні з чим не кваплячись, але й ні з чим не опізнюючись. Все у нього виходило в свій час і на своїм мі-сці, без сумішки й сутолоки; всюди він був, де його потрібно, всюди вмів зробити лад і порядок. Чи то між своїми товариша-ми Тухольцями, чи між боярами, чи між їх слугами, Максим Бер-кут усюди був однаковий, спокійний, свободний в рухах і сло-вах, мов рівний серед рівних. Товариші поводитись з ним так само, як він з ними, свободно, не силувано, сьміялись і жартува-ли з ним, а проте виповнювали його розкази точно, швидко і